

Motion

1976/77: 699

av herr Werner m. fl.

om ersättning enligt lagen om allmän försäkring för kostnad för glasögon

Under en rad av år har vänsterpartiet kommunisterna aktualiserat frågan om glasögonkostnadernas infogande i sjukförsäkringssystemet och lagen om allmän försäkring. Det har under dessa år skett vissa förbättringar genom lagändring men också genom avtal mellan staten och sjukvårdshuvudmännen om vissa bidrag för glasögon.

Det har genom avtal mellan staten och landstingen om vissa finansieringsfrågor för sjukvården ålagts landstingen att fr. o. m. den 1 januari 1976 överta kostnadsansvaret för tillhandahållande, utprovning m. m. i hjälpmedel för handikappade. I de fall där landstingen *trivialt* åtar sig att bidra till kostnaderna för anskaffning av glasögon till barn och ungdom under 19 år utgår en ersättning med 24 kr. per invånare och år. Dessutom utgår ett bidrag från staten till sjukvårdshuvudmännen, för glasögon eller kontaktlinser till personer som opererats för gra starr, om 22 kr. per invånare och år.

Från vänsterpartiet kommunisternas sida är vi givetvis överens om dessa beslut, men vi anser att de är otillräckliga. Kostnaderna för glasögon är en icke obetydlig kostnad för dem som har behov av glasögon. Kostnaderna har också under årens lopp skjutit i höjden och har för många familjer blivit en betydande utgiftspost. Även om nu *vissa* landsting har beslutat om att bidra till glasögonkostnaderna för barn och ungdom, så kvarstår dock att detta endast berör en liten del av befolkningen. Behovet av glasögon är att jämställa med behovet av övrig sjukvård enligt vpk:s mening och bör därför också ingå i sjukförsäkringssystemet.

Förutom att det i en stor del yrken ställs höga krav på synförmågan är det också varje individs rätt att kunna förse sig med bra hjälpmedel. Arbetsmiljön är inte skonsam mot synen och är ofta orsak till nedsatt synförmåga. I arbetet behöver också den som har nedsatt synförmåga använda glasögon eller motsvarande hjälpmedel.

För många innebär nödvändigheten att ha glasögon i arbetet också att dessa utsätts för skador – skador som inte ersätts av vare sig arbetsgivare eller försäkringar. Om en skada på glasögon inträffar i arbetet utan att någon personskada inträffat, ersätts inte glasögonen. Om däremot en personskada inträffar med antingen läkarbesök eller sjukanmälan till försäkringskassan som följd, ersätts även glasögon för dem som är anslutna till TFY (trygghetsförsäkring vid yrkesskada). TFY är tillkommen genom avtal mellan arbetsmarknadens parter. Bedömningen att glasögonersättning inte skall

utgå, om inte någon form av personskada samtidigt åsämats, kan diskuteras. Vår avsikt är emellertid att bredda möjligheterna till ersättningar i alla lägen.

Tiden är mogen för att en mera långsiktig och allomfattande lösning kommer till stånd och att glasögonkostnaderna som helhet infogas i sjukförsäkringssystemet och lagen om allmän försäkring.

En reform av detta slag skulle ställa Sverige bland en del andra länder där denna reform redan genomförts och alltså inte på något sätt vara unik. Det är framför allt från jämlikhetssynpunkt som ett steg i denna riktning måste betraktas som viktigt. Det kan inte vara riktigt att eftersatta grupper, låginkomsttagare eller de som fått glasögon skadade i arbetet, skall drabbas av höga kostnader, som de kan ha svårt att bära, eller att man alternativt avstår från eller förhalar glasögoninköp på grund av ekonomiska skäl. Av detta skäl anser vi att glasögonkostnaderna bör infogas i sjukförsäkringssystemet, så att man antingen kan få glasögon utan kostnader eller att den 20-kronorsgräns tillämpas som gäller vid inköp av medicin, och vidare att de som råkar ut för glasögonskador i arbetet bör erhålla ersättning för dessa fullt ut.

Med stöd av det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen anhåller om en skyndsam prövning av frågan huruvida normalkostnader för anskaffande av glasögon bör infogas i sjukförsäkringssystemet och lagen om allmän försäkring,
2. att riksdagen beslutar att kostnader för reparation av glasögon vilka skadats i arbetet liksom för utbyte av sådana glasögon omedelbart infogas i sin helhet i sjukförsäkringssystemet och lagen om allmän försäkring.

Stockholm den 22 januari 1977

LARS WERNER (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

TOMMY FRANZÉN (vpk)

JÖRN SVENSSON (vpk)

i Malmö

C.-H. HERMANSSON (vpk)

KARIN NORDLANDER (vpk)

KARL HALLGREN (vpk)

ALF LÖVENBORG (vpk)